

BAROČNI ORKESTER L'ORFEO COLLEGIUM VOCALE SALZBURG MLADINSKA KANTORIJA IZ SALZBURGA

dem
družinska elektrarna maribor
Generalni pokrovitelj
Orkestrskega cikla

Michi Gaigg dirigentka

Solisti: **Ulrike Hofbauer** soprano

Margot Oitzinger alt

Virgil Hartinger tenor

Markus Volpert bas

Stefan Zenkl bas

orkestrski cikel
4. abonmajski koncert

24. marec 2016 ob 19.30
Dvorana Union, Maribor

KONCERTNA POSLOVALNICA 70
◆ NARODNI DOM MARIBOR ◆

◆ NARODNI DOM MARIBOR ◆

**KONCERTNA 70
POSLOVALNICA**

SEZONA 2015/2016

Spored

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Pasijon po Mateju, BWV 244

Koncert bo izveden v dveh delih, odmor traja 10 minut.

Od petih pasijonov, ki jih med deli leipziškega kantorja omenja znameniti Bachov nekrolog, sta v celoti ohranjena samo dva: *Pasijon po Mateju* in *Pasijon po Janezu*. Sploh brez prvega, »velikega Pasijona«, ki ga je sam Bach pojmoval kot svoje najpomembnejše delo, si evropske glasbene zgodovine ne moremo predstavljati – tudi zato ne, ker se je s ponovno izvedbo tega dela pod Mendelssohnovo taktriko leta 1829 v Leipzigu začela Bachova renesansa.

Bacha je zvrst pasijona – poročila o Kristusovem trpljenju – zanimala že v Weimarju, ko je ok. 1713 izvedel Kaiserjev *Pasijon po Marku*. Morda je tudi eden od njegovih izgubljenih pasijonov weimarsko delo. Sicer pa je imel péti pasijon posebno mesto v luteranski liturgiji, ki ga je prevzela iz rimske (katoliške) liturgije. Tu so peli pasijone na cvetno nedeljo ter med veliko sredo in petkom. Svetopisemska besedila vključujejo govor več oseb; ta dramski element z razdelitvijo med različne pevce pa so ohranjali tudi péti pasijoni. Prakso srednjeveškega enoglasnega petja pasijonov je kasneje obogatil element polifonije, v luteranski liturgiji pa so se pasijoni še posebej razcveteli. Bach je v svojih pasijonih uporabil oratorijsko obliko, kakršna se je razvila sredi 17. stoletja na severu Nemčije v tradiciji historij. Uglasbitve bibličnega poročila in dialogov za različne dramske osebe (soliste) in zbor (turbe oz. množice) prekinjajo kontemplativne pasaže recitativov in arij, v katerih je uglasbena prosta oz. »madrigalna« poezija, ki izraža čustvene odzive na pasijonsko dogajanje ter različne uglasbitve protestantskega korala. V Bachovih pasijonih so pogoste preproste, ekspresivne homofone uglasbitve koralov. Včasih so vključeni tudi instrumentalni deli.

Izvajanje pasijonov je bilo za Bacha najbolj pomembno v času službovanja v Leipzigu, kjer je bil od leta 1723 kantor Tomaževe šole in mestni glasbeni direktor. Ta ugledna služba je po tradiciji veljala za eno najbolj zaže-

lenih pozicij v nemškem glasbenem življenju. Dolžnosti leipziškega kantorja so bile zahtevne in raznolike. Kantor Tomaževe šole je bil najpomembnejši leipziški glasbenik, ki je bil na prvem mestu odgovoren za glasbo v štirih glavnih leipziških cerkvah: Tomaževi cerkvi, Nikolajevi cerkvi, Matejevi cerkvi (ali Novi cerkvi) in Petrovi cerkvi. Ob tem je skrbel tudi za druge vidike glasbenega življenja mesta, ki jih je nadzoroval mestni svet. Pri izvrševanju svojih nalog je imel na razpolago učence Tomaževe šole in poklicne mestne glasbenike, ki so se jim občasno pridružili še študenti leipziške univerze. Med 50 in 60 učencev Tomaževe šole je bilo razdeljenih v štiri razrede (kantoriye) za štiri cerkve. Zbor prvega in najboljšega razreda je izmenjaje pel v prvih dveh glavnih cerkvah. Za druge razrede so bili zadolženi izkušeni učenci, ki jih je imenoval Bach. Kantor je vodil pevski pouk, najbolj sposobni učenci pa so bili deležni še instrumentalnega pouka ter v zameno pogosto sodelovali kot instrumentalisti pri bogoslužju. Starost učencev Tomaževe šole je bila od 12 do 23 let; ker so dečki običajno mutirali zelo pozno, je imel Bach v zboru izkušene sopraniste in altiste.

Pri komponiranju cerkvene glasbe so bile Bachove dolžnosti predvsem glavna bogoslužja ob nedeljah in cerkvenih praznikih ter pri pomembnih dodatnih obredih, npr. večernicah. Poleg tega je pogosto skrbel za glasbo na porokah in pogrebih, kar je pomenilo dobrodošel dohodek za kantorja Tomaževe šole. Predvsem v začetku službovanja v Leipzigu je Bach namenil cerkveni glasbi posebno energijo in skrb, kar se kaže predvsem v njegovem komponiranju in izvajanju protestantskih cerkvenih kantat. V ustaljeno tradicijo izvajanja kantat v Leipzigu se je Bach vključil s podvigom, ki mu v leipziški glasbeni zgodovini ni bilo para; če je verjeti nekrologu, je Bach v razmeroma kratkem času napisal pet skoraj popolnih ciklov kantat za cerkveno leto (kantate za ok. 50 nedelj in praznikov, torej 60 kantat na

eno leto), vsega skupaj ok. 300 cerkvenih kantat. Prva dva cikla sta nastala med letoma 1723 in 1724, tretji med letoma 1725 in 1727, torej tudi v času, ko je nastal *Matejev pasijon*, četrti okoli 1728–1729, peti pa se je verjetno zavlekel tja v 40-ta leta 18. stoletja. Zadnja dva cikla cerkvenih kantat sta ohranjena razmeroma fragmentarno. Sicer pa je Bach komponiral kantate in druga priložnostna dela tudi za posvetne namene, med drugim za univerzo.

Leta 1721 je bil v Leipzigu izveden danes izgubljeni Kuhnauov *Pasijon po Marku*, ki je bil vključen v posebne večernice na veliki petek. Izvedbe pasijona so se letno menjavale med Tomaževo in Nikolajeve cerkvijo in te ureditve se je držal tudi Bach. Njegov prvi pasijon za Leipzig je bil *Pasijon po Janezu* iz leta 1724; skladatelj ga je kasneje večkrat predelal. *Pasijon po Mateju* iz leta 1727 ima s svojim dvojnim zborom prav tako kompleksno zgodovino. Prvikrat je bil izveden na veliki petek (11. aprila) leta 1727 v Tomaževi cerkvi v Leipzigu, vendar podrobnosti tega dogodka niso znane. Nadalje se je okrog deset stavkov iz *Pasijona po Mateju* pojavilo v Cöthenski pogrebni glasbi leta 1729 in posledice tega za ponovitev pasijona v Leipzigu leta 1729 niso znane. Po letu 1729 so pod Bachovim vodstvom izvedli pasijon še najmanj dvakrat. Leta 1736 je delo doživeloval pomembne spremembe: glavna od teh je ločitev dveh zborov in instrumentalnih ansamblov s continuum ter dvoje orgel. V tej obliki delo poznamo še danes. Leta 1742 so bile spremembe le malenkostne, nastale pa so zaradi prilagajanja tedanji izvajalski situaciji (enih orgel ni bilo več).

Pasijon po Mateju je bolj enovit kakor *Pasijon po Janezu*, saj se poleg bibličnih besedil in protestantskega korala poslužuje poezije enega samega pesnika: Picanra (Christiana Friedricha Henricija). Tudi po zasedbi in zgradbi v dveh obsežnih delih je to velikopoteznejše delo, več je tudi prostora za arije in t. i. »madrigalne«

kompozicije. Ciklična oblika dela – med seboj povezani korali, skrbna tonalna organizacija in pari stavkov – je tu še posebej izrazita. Biblično besedilo je povzeto iz Evangelija po Mateju v prevodu Martina Luthra. Ob izstopajoči vlogi pripovednika – Evangelista (po tradiciji tenor) nastopajo različne posamezne osebe: Kristus (po tradiciji bas), Juda, Peter, Pilat ..., pa tudi zborovske množice (učenci, ljudstvo). Recitativi in arije so nekakšne refleksije na dogajanje pasijona, prav tako korali. Prvi del pasijona pripoveduje o dogodkih do zadnje večerje, prizorih na Oljski gori v vrtu Getsemani in o Judovem izdajstvu. Drugi del pripoveduje o Jezusovem sojenju in zasljevanju velikih duhovnikov in Pilata, Petrovi zatajivti Jezusa ter Judovem (prepoznam) kesanju. Pasijon se zaključi s prizori Kristusovega trpljenja in smrti.

Najbolj nenavadna je verjetno »dvozborska« Bachova uglasbitev pasijona, v kateri je Bach izkoristil možnosti izvajanja in dvoje orgel v Tomaževi cerkvi. Velikanska Tomaževa cerkev je imela do leta 1740 dvoje orgel: ene velike zadaj in druge manjše spredaj na galeriji, približno 28 metrov stran. Ob zadnjih orglah je stal večji zbor z večjo instrumentalno skupino, manjši zbor pa se je nahajal ob sprednjih orglah. Tako Bachovi poslušalci tega impozantnega dela niso poslušali na »stereo« način, od leve in desne, temveč je zvok prihajal od spredaj in od zadaj po cerkveni ladji. In čeprav je danes na koncertih zaradi praktičnih razlogov pogosto solistov le pet (le za Juda in Kristusa sta ponavadi dva basista), ima izvirna Bachova razdelitev po štiri soliste iz vsakega zbora. Število njihovih točk ni bilo enako, a z razlogom. Tudi ne smemo pozabiti, da so bili vokalni solisti obenem člani enega od zborov. Bachovi izvajalski sestavi so bili majhni, čeprav število članov zpora še vedno buri duhove: po bolj uveljavljenem mnenju nekaterih naj bi imel Bach 3 ali 4 pevce za posamezen glas, drugi menijo, da je bila zasedba solistična ali pa

sta bila občasno na en glas le dva pevca. V primeru solistične zasedbe bi v *Pasijonu po Mateju* to predstavljalo ogromne napore za pevca, ki bi bil npr. zborist – tenorist prvega zpora in obenem evangelist. Tudi sicer je Bach za veliko Tomaževe cerkev ob veliki razdalji med zboroma in v vsemi s tem povezanimi akustičnimi problemi potreboval dovolj veliko število izvajalcev. Namen dvozbora je teološko sporočilo pasijona. Vsi biblični »dramski« protagonisti (Evangelist, Jezus, Peter, Juda, Pilat, dekle in duhovniki) so člani prvega zpora. Vokalni solisti, zbor in instrumentalisti tega zpora pojijo in igrajo v prizorih iz evangelija ter v neposrednih komentarjih nanje. Druga skupina je od neposrednega pasijonskega dogajanja prostorsko in zvočno odmaknjena – to je razvidno že iz prvega zpora, v katerega se v tožbo prve skupine z medklici in vprašanji vmešava druga skupina. Tudi kasneje druga skupina s sočutnim odzivom (a nerazumevanjem pomena dogajanja) poskuša preprečiti Jezusovo trpljenje, kar bi posledično pomenilo tudi, da do ključnega dogodka vere – odrešenja po Jezusovi smrti – ne bi prišlo. Prva skupina je

del bibličnega dogajanja »tukaj in zdaj«, druga je od nje oddaljena in nima več osebne povezave z bibličnim dogajanjem, poslušalci pa so v času izvajanja glasbe vmes. V množičnih zborih so veliki duhovniki del prve skupine in so bolj neposredno vpleteni v pasijon, pismouki in starešine pa so del druge skupine. Le v primeru »dveh lažnih prič«, ki pričata proti Kristusu, je glasba namenjena drugemu zboru in tako prevaro še poudarja. Ob vsej skupnosti znanih protestantskih koralih se je v glasbeno dogajanje vključila cela cerkev in šele tu se je dvozborska izmenjava zlila v eno zvočno telo. Menjava teh perspektiv, katere se je Bach – čeprav z manjšimi možnostmi zasedbe – v svojih kantatah pogosto posluževal, je tako glasbeno kakor teološko nadvse posrečena in ni naključje. Šele v verniku in v njegovem srcu, na katerega se sklicujejo in ga omenjajo številne danes tako znane in afektov polne arije iz *Pasijona po Mateju*, pasijon lahko odmeva na pravi način, v t. i. »compassiu«, so-čutju in so-trpljenju s Kristusom.

Katarina Šter

1. CHOR

Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen,
Sehet! Wen? Den Bräutigam.
Seht ihn! Wie? Als wie ein Lamm.
Sehet! Was? Seht die Geduld.
Seht! Wohin? Auf unsre Schuld.
Sehet ihn aus Lieb und Huld
Holz zum Kreuze selber tragen.

CHORAL

O Lamm Gottes unschuldig,
Am Stamm des Kreuzes geschlachtet,
Allzeit erfund'n geduldig,
Wiewohl Du wärest verachtet.
All' Sünd' hast Du getragen,
Sonst müssten wir verzagen,
Erbarm' dich unser, o Jesu.

2. REZITATIV

Evangelist. Da Jesus diese Rede vollendet hatte, sprach er zu seinen Jüngern:
Jesus. Ihr wisset, dass nach zweien Tagen Ostern wird, und des Menschen Sohn wird überantwortet werden,
dass er gekreuzigt werde.

3. CHORAL

Herzliebster Jesu, was hast Du verbrochen,
Dass man ein solch scharf Urteil hat gesprochen?
Was ist die Schuld, in was für Missetaten
Bist Du geraten?

4a. REZITATIV

Evangelist. Da versammelten sich die Hohenpriester und Schriftgelehrten und die Ältesten im Volk in dem Palast des Hohenpriesters, der da hieß Kaiphas. Und hielten Rat, wie sie Jesum mit Listern griffen und töteten. Sie sprachen aber:

1. ZBOR

Pridite hčere, tožite z menoj!
Glejte! Koga? Ženina!
Glejte! Kako? Njega kot jagnjeta.
Glejte! Kaj? Potrpežljivost.
Glejte! Kam? Na našo krivdo.
Glejte njega, kako iz ljubezni in
milosti sam nosi križa les.

KORAL

Nedolžno jagnje božje,
na lesu križa zaklano,
vse si trpelo žalitve,
vsekdar krotko in vdano.
Vseh grehov težo neslo
za nas si iz ljubezni.
Odpusti mili nam Jezus.

2. RECITATIV

Evangelist. Ko je Jezus končal vse te govore, je rekel svojim učencem:
Jezus. Veste, da bo čez dva dni velika noč in Sin človekov bo izdan, da ga križajo.

3. KORAL

Preljubi Jezus, kaj si vendar storil,
da se na križu bridko boš pokoril?
Kaj tvoj je greh, kaj tvoja zla
dejanja so in nehanja?

4a. RECITATIV

Evangelist. Tedaj so se zbrali duhovniki in ljudski starešine na dvoru velikega duhovnika, ki mu je bilo ime Kajfa, in so sklenili Jezusa z zvijačo prijeti in usmrтiti. Rekli so pa:

4b. CHOR

Ja nicht auf das Fest, auf dass nicht ein Aufruhr werde im Volk.

4c. REZITATIV

Evangelist. Da nun Jesus war zu Bethanien, im Hause Simonis, des Aussätzigen, trat zu ihm ein Weib, das hatte ein Glas mit köstlichem Wasser, und goss es auf sein Haupt, da er zu Tische sass. Da das seine Jünger sahen, wurden sie unwillig und sprachen:

4d. CHOR

Wozu dienet dieser Unrat? Dieses Wasser hie mögen teuer verkauft und den Armen gegeben werden.

4e. REZITATIV

Evangelist. Da das Jesus merkete, sprach er zu ihnen:

Jesus. Was bekümmert ihr das Weib? Sie hat ein gut' Werk an mir getan. Ihr habt allezeit Arme bei euch, mich aber habt ihr nicht allezeit. Dass sie dies Wasser hat auf meinen Leib gegossen, hat sie getan, dass man mich begraben wird. Wahrlich, ich sage euch: Wo dies Evangelium gepredigt wird in der ganzen Welt, da wird man auch sagen zu ihrem Gedächtnis, was sie getan hat.

5. REZITATIV

Du lieber Heiland du,
Wenn deine Jünger töricht streiten,
Dass dieses frome Weib
Mit Salben deinen Leib
Zum Grabe will bereiten,
So lasse mir inzwischen zu,
Von meiner Augen Tränenflüssen
Ein Wasser auf dein Haupt zu giessen.

6. ARIE

Buss und Reu
Knirscht das Sündenherz entzwei,
Dass die Tropfen meiner Zähren

4b. ZBOR

Nikar na praznik, da ne nastane hrup med ljudstvom!

4c. RECITATIV

Evangelist. Ko je bil pa Jezus v Betaniji, v hiši Simona Gobavca, je pristopila k njemu žena z alabastrno posodico dragocenega olja in ga izlila na njegovo glavo, ko je bil pri mizi. Ko so učenci to videli, so bili nejevoljni in so govorili:

4d. ZBOR

Čemu ta potrata? Saj bi se bilo moglo to drago prodati in dati ubogim.

4e. RECITATIV

Evangelist. Jezus pa je to vedel in jim rekел:

Jezus: Kaj delate ženi težave? Saj mi je dobro delo storila. Uboge imate namreč vedno med seboj, mene pa nimate vedno. Ko je namreč razlila to olje na moje telo, je to storila za moj pogreb. Resnično, povem vam: Kjerkoli po vsem svetu se bo oznanjal ta evangeliј, se bo tudi to, kar je ta storila, povedalo v njen spomin.

5. RECITATIV

Zveličar, ljubi moj,
neumni spor učencev tvojih
s pobožno žensko to,
ki branijo telo
maziliti ji tvoje,
tako obrni meni v prid,
da ti s solza potoki svojih
izperem z lic mokre srage.

6. ARIJA

Kes in gorje
grešno grizeta srce,
da obilne solze lijejo.

Angenehme Spezerei,
Treuer Jesu, dir gebären.

7. REZITATIV

Evangelist. Da ging hin der Zwölfen einer, mit Namen Judas Ischarioth, zu den Hohenpriestern und sprach: *Judas.* Was wollt ihr mir geben? Ich will ihn euch verraten.

Evangelist. Und sie boten ihm dreissig Silberlinge. Und von dem an suchte er Gelegenheit, dass er ihn verriete.

8. ARIE

Blute nur, du liebes Herz!
Ach! ein Kind, das du erzogen,
Das an deiner Brust gesogen,
Droht den Pfleger zu ermorden,
Denn es ist zur Schlange worden.

9a. REZITATIV

Evangelist. Aber am ersten Tage der süßen Brot' traten die Jünger zu Jesu und sprachen zu ihm:

9b. CHOR

Wo wilst du, dass wir dir bereiten, das Osterlamm zu essen?

9c. REZITATIV

Evangelist. Er sprach:

Jesus. Gehet hin in die Stadt zu einem und sprecht zu ihm: der Meister lasst dir sagen: Meine Zeit ist hier, ich will bei dir die Ostern halten mit meinen Jüngern.

Evangelist. Und die Jüngern täten, wie ihnen Jesus befohlen hatte, und bereiteten das Osterlamm. Und am Abend setzte er sich zu Tische mit den Zwölfen. Und da sie assen, sprach er:

Jesus. Wahrlich ich sage euch: Einer unter euch wird mich verraten.

9d. REZITATIV

Evangelist. Und sie wurden sehr betrübt und huben an, ein jeglicher unter ihnen, und sagten zu ihm:

Naj te solze, zvesti Jezus,
žgoče rane Ti hladijo!

7. RECITATIV

Evangelist. Tedaj je šel eden izmed dvanajsterih, ki se je imenoval Juda Iškarijot, k velikim duhovnikom in rekel: *Juda.* Kaj mi hočete dati in jaz vam ga izdam?

Evangelist. Ti pa so mu določili trideset srebrnikov; in odslej je iskal prilike, da bi ga izdal.

8. ARIJA

Krvavi, ljubo srce!
Dete, glej, ki si ga branil,
in na svojih prsih hranil,
zdaj rednika bo umorilo,
v kačo se je spremenilo.

9a. RECITATIV

Evangelist. Prvi dan opresnikov pa so pristopili učenci k Jezusu in rekli:

9b. ZBOR

Kje hočeš, da ti pripravimo pasho?

9c. RECITATIV

Evangelist. Jezus je rekel:

Jezus. Pojdite v mesto k temu in temu in mu recite: Učenik pravi: Moj čas je blizu, pri tebi hočem obhajati veliko noč s svojimi učenci.

Evangelist. In storili so učenci kakor jim je bil Jezus naročil, in so pripravili pasho. Ko se je pa zvečerilo, je bil z dvanajsterimi učenci pri mizi in je med jedjo rekel:

Jezus. Resnično, povem vam: Eden izmed vas me bo izdal.

9d. RECITATIV

Evangelist. Silno so se užalostili in so začeli drug za drugim vpraševati:

9e. CHOR

Herr, bin ich's?

10. CHORAL

Ich bin's, ich sollte büßen,
An Händen und an Füßen
Gebunden in der Höll'
Die Geisseln und die Banden,
Und was Du ausgestanden,
Das hat verdienet meine Seel'.

11. REZITATIV

Evangelist. Er antwortete und sprach:

Jesus. Der mit der Hand mit mir in die Schüssel tauchet, der wird mich verraten. Des Menschen Sohn geht zwar dahin, wie von ihm geschrieben stehet; doch wehe dem Menschen, durch welchen des Menschen Sohn verraten wird. Es wäre ihm besser, dass derselbige Mensch noch nie geboren wäre.

Evangelist. Da antwortete Judas, der ihn verriet, und sprach:

Judas. Bin ich's Rabbi?

Evangelist. Er sprach zu ihm:

Jesus. Du sagest's.

Evangelist. Da sie aber assen, nahm Jesus das Brot, dankete und brach's und gab's den Jüngern und sprach:

Jesus. Nehmet, esset, das ist mein Leib.

Evangelist. Und er nahm den Kelch und dankete, gab ihnen den und sprach:

Jesus. Trinket alle daraus; das ist mein Blut des Neuen Testaments, welches vergossen wird für viele, zur Vergebung der Sünden. Ich sage euch: Ich werde von nun an nicht mehr von diesem Gewächs trinken, bis an den Tag, da ich's neu trinken werde mit euch in meines Vaters Reich.

12. REZITATIV

Wiewohl mein Herz in Tränen schwimmt,
Dass Jesus von uns Abschied nimmt,
So macht mich doch sein Testament erfreut.
Sein Fleisch und Blut, o Kostbarkeit,
Vermacht er mir in meine Hände,
Wie er es auf der Welt mit denen Seinen

9e. ZBOR

Gospod, ali sem jaz?

10. KORAL

Jaz, jaz naj pokorim se,
na rokah, nogah v klenjen,
na dno pekla v kovan,
za udarce, za verige,
ki tebe so težile,
kriv jaz sem, naj bom kaznovan.

11. RECITATIV

Evangelist. Odgovoril je:

Jezus. Kateri je z meno pomočil roko v skledo, ta me bo izdal. Sin človekov sicer gre, kakor je o njem pisano, ali gorje tistemu človeku, ki bo Sina človekovega izdal; bolje bi bilo zanj, ko bi se ne bil rodil.

Evangelist. In spregovoril je izdajalec Juda ter rekel:

Juda. Učenik, ali sem jaz?

Evangelist. Reče mu:

Jezus. Ti si!

Evangelist. Pri večerji je vzel Jezus kruh, ga blagoslovil in razlomil, dal učencem in rekел:

Jezus. Vzemite, jejte, to je moje telo.

Evangelist. In vzel je kelih, se zahvalil, jim ga dal in rekел:

Jezus. Pijte iz njega vsi. To je namreč moja kri zaveze, ki se za mnoge preliva v odpuščanje grehov. Povem vam pa: Poslej ne bom pil od tega sadu vinske trte do onega dne, ko bom z vami novega pil v kraljestvu svojega Očeta.

12. RECITATIV

Srce se utaplja mi v solzah,
ko jemlje Jezus moj slovo;
pri tem pa radosti me vest:
v nebeško hrano kri, meso
izročil svoje v roke bo moje.
Njegovi naj, kot on, zla ne želijo,

Nicht böse können meinen,
So liebt er sie bis an das Ende.

13. ARIE

Ich will Dir mein Herze schenken,
Senke Dich, mein Heil, hinein!
Ich will mich in dir versenken;
Ist Dir gleich die Welt zu klein,
Ei, so sollst Du mir allein
Mehr als Welt und Himmel sein.

14. REZITATIV

Evangelist. Und da sie den Lobgesang gesprochen hatten, gingen sie hinaus an den Ölberg. Da sprach Jesus zu ihnen: *Jesus.* In dieser Nacht werdet ihr euch alle ärgern an mir. Den es stehet geschrieben: Ich werde den Hirten schlagen, und die Schafe der Herde werden sich zerstreuen. Wenn ich aber auferstehe, will ich vor euch hingehen in Galiläam.

15. CHORAL

Erkenne mich, mein Hüter,
Mein Hirte, nimm mich an!
Von Dir, Quell aller Güter,
Ist mir viel Guts getan.
Dein Mund hat mich gelabet
Mit Milch und süßer Kost,
Dein Geist hat mich begabet
Mit mancher Himmelslust.

16. REZITATIV

Evangelist. Petrus aber antwortete und sprach zu ihm:
Petrus. Wenn sie auch alle sich an dir ärgerten, so will ich doch mich nimmermehr ärgern.
Evangelist. Jesus sprach zu ihm:
Jesus. Wahrlich, ich sage dir: In dieser Nacht, ehe der Hahn krähet, wirst du mich dreimal verleugnen.
Evangelist. Petrus sprach zu ihm:

v ljubezni naj živijo,
kot jih ljubil je do smrti.

13. ARIJA

Darujem ti srce svoje,
Vanj, moj Rešenik, utopi se,
jaz vate bom se utopil,
ki svet ti premajhen je;
o, ti mi sam bodeš več,
kot nebo in zemlja vsa.

14. RECITATIV

Evangelist. Nato so zapeli zahvalno pesem in odšli na Oljsko goro. Tedaj jim Jezus reče:
Jezus. Vsi vi se boste to noč pohujšali nad meno; zakaj pisano je: Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce
črede. Ko bom pa vstal, pojdem pred vami v Galilejo.

15. KORAL

Spoznaj me, moj zaščitnik,
Pastir moj, sprejmi me!
Ti, vseh bogastev vrelec,
si obogatil me.
Z ust tvojih mano, mleko
sem onemogel pil,
tvoj duh z neba s sladkostmi
mi dušo je oživil.

16. RECITATIV

Evangelist. Spregorovil pa je Peter in mu rekел:
Peter. Če se bodo vsi pohujšali nad teboj, se jaz nikdar ne bom.

Evangelist. Jezus mu pravi:
Jezus. Resnično, povem ti: To noč, preden bo petelin zapel, me boš trikrat zatajil.
Evangelist. Peter mu reče:

Petrus. Und wenn ich mit dir sterben müsste, so will ich dich nicht verleugnen.
Evangelist. Desgleichen sagten auch alle Jünger.

17. CHORAL

Ich will hier bei Dir stehen,
Verachte mich doch nicht,
Von Dir will ich nicht gehen,
wenn Dir dein Herze bricht;
Wann Dein Herz wird erblassen
Im letzten Todesstoss,
Alsdenn will ich Dich fassen
In meinen Arm und Schoss.

18. REZITATIV

Evangelist. Da kam Jesus mit ihnen zu einem Hofe, der hiess Gethsemane, und sprach zu seinen Jüngern:
Jesus. Setzet euch hier, bis dass ich dorthin gehe und bete.
Evangelist. Und nahm zu sich Petrum und die zween Söhne Zebedäi und fing an zu trauern und zu zagen. Da sprach Jesus zu ihnen:
Jesus. Meine Seele ist betrübt bis in den Tod; bleibet hier und wachet mit mir.

19. REZITATIV MIT CHORAL

O Schmerz!
Hier zittert das gequälte Herz!
Wie sinkt es hin, wie bleicht sein Angesicht!
Der Richter führt ihn vor Gericht,
Da ist kein Trost, kein Helfer nicht.
Er leidet alle Höllenqualen.
Er soll vor fremden Raub bezahlen.
Ach, könnte meine Liebe Dir,
Mein Heil, Dein Zittern und Dein Zagen
Vermindern oder helfen tragen,
Wie gerne blieb ich hier!

Peter. Tudi če bi bilo treba umreti s teboj, te ne bom zatajil.

Evangelist. Tako so rekli tudi vsi drugi učenci.

17. KORAL

Stal bom ob twoji strani,
o, ne odganjaj me,
od tebe stran ne pojdem,
če poka ti srce.
Ko srce vztrepetalo
ti v smrtni stiski bo,
takrat v ljubeče roke
prestrežem te skrbno.

18. RECITATIV

Evangelist. Tedaj pride Jezus z njimi na pristavo, ki se imenuje Getsemani, in reče učencem:

Jezus. Sedite tukaj; medtem pojdem tja in bom molil.

Evangelist. In vzel je s seboj Petra in oba Zebedejeva sinova in se je začel žalostiti in trepetati. Tedaj jim reče:

Jezus. Moja duša je žalostna do smrti. Ostanite tukaj in čujte z menoj.

19. RECITATIV IN KORAL

O bol;
Izmučeno srce drhti!
Omahnil bo, ves bled mu je obraz!
Pred sodni stol ga peljejo,
zanj ni tolažbe, pomoči.
Peklenske muke ga težijo,
za tuje grehe ga morijo.
Ako ljubezen moja bi
muk pezo mogla ti odvzeti,
tvoj križ na rame si zadeti,
kako rad storil bi!

CHORAL

Was ist die Ursach' aller solcher Plagen?
Ach! meine Sünden haben Dich geschlagen;
Ich, ach Herr Jesu, habe dies verschuldet,
Was Du erduldet.

20. ARIE MIT CHOR

Ich will bei meinem Jesu wachen.
So schlafen unsre Sünden ein.
Meinen Tod
Büsset seiner Seelennot;
Sein Traueren machtet mich voll Freuden.
Drum muss uns sein verdienstlich Leiden
Recht bitter und doch süsse sein.

21. REZITATIV

Evangelist. Und ging hin ein wenig, fiel nieder auf sein Angesicht und betete und sprach:
Jesus. Mein Vater, ist's möglich, so gehe dieser Kelch von mir; doch nicht wie ich will, sondern wie Du willst.

22. REZITATIV

Der Heiland fällt vor seinem Vater nieder,
Dadurch erhebt er mich und alle
Von unserm Falle
Hinauf zu Gottes Gnade wieder.
Er ist bereit,
Den Kelch, des Todes Bitterkeit
zu trinken,
In welchen Sünden dieser Welt
Gegossen sind und hässlich stinken,
Weil es dem lieben Gott gefällt.

KORAL

Kaj tožbe bridke te je povzročilo?
Življenje grešno moje te je ubilo.
Prestal si, Jezus, strašne muke svoje
za grehe moje.

20. ARIJA Z ZBOROM

Pri svojem Jezusu bedel bom.
Tako nam grehi utihnejo.
Mojo smrt
s svojo smrtjo je pregnal,
da v žalovanju sem vesel.
Zato rešilne bolečine
njega so v kes in radost nam.

21. RECITATIV

Evangelist. Nato je šel malo dalje, padel na svoj obraz in molil:
Jezus. Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene, vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti.

22. RECITATIV

Kleči Zveličar pred Očetom,
da s tem iz greha dvignil mene
bi in vse druge,
nazaj nas vrnil v Božjo milost.
Zato voljan
Bogu za ljubav je
izpití kelih
grenkobe smrtne polni, poln
pregreh vsega sveta, ki smrad širijo.
Ker je tako všeč Gospodu.

23. ARIE

Gerne will ich mich bequemen,
Kreuz und Becher anzunehmen,
Trink ich doch dem Heiland nach.
Denn sein Mund,
Der mit Milch und Honig fliesset,
Hat den Grund
Und des Leidens herbe Schmach
Durch den ersten Trunk versüsset.

24. REZITATIV

Evangelist. Und er kam zu seinen Jüngern und fand sie schlafend und sprach zu ihnen:
Jesus. Könnet ihr denn nicht eine Stunde mit mir wachen? Wachet und betet, dass ihr nicht in Anfechtung fallet.
Der Geist ist willig, aber das Fleisch ist schwach.

Evangelist. Zum andern Mal ging er hin, betete und sprach:

Jesus. Mein Vater, ist's nicht möglich, dass dieser Kelch von mir gehe, ich trinke ihn denn, so geschehe dein Wille.

25. CHORAL

Was mein Gott will, das g'scheh allzeit,
Sein Will, der ist der beste;
Zu helfen den'n er ist bereit,
Die an ihn gläuben feste;
Er hilft aus Not, Der fromme Gott,
Und züchtigt mit Massen.
Wer Gott vertraut, Fest an ihn baut,
Den will er nicht verlassen.

26. REZITATIV

Evangelist. Und er kam und fand sie aber schlafend und ihre Augen waren voll Schlaf's. Und er liess sie und ging abermals hin und betete zum dritten Mal und redete dieselben Worte. Da kam er zu seinen Jüngern und sprach zu ihnen:

Jesus. Ach, wollt ihr nun schlafen und ruhen? Siehe die Stunde ist hier, dass des Menschen Sohn in der Sünder Hände überantwortet wird. Stehet auf, lasset uns gehen; siehe, er ist da, der mich verrät.

Evangelist. Und als er noch redete, siehe, da kam Judas, der Zwölfen einer, und mit ihm eine grosse Schar mit Schwer-

23. ARIJA

Rad bom Jezusa posnemal,
kelih pil, rad križ objemal,
za njim hodil rad povsod.
Glas njegov,
z njega med in mleko teče,
je gotov
mi vodnik skoz križev pot,
z njim trpljenje polno sreče.

24. RECITATIV

Evangelist. In vrne se k učencem in jih najde speče; pravi torej Petru:
Jezus. Tako niste mogli eno uro čuti z menoj? O, čujte in molite, da ne pridete v skušnjavo. Duh je sicer voljan, ali meso je slabo.

Evangelist. Zopet drugič je odšel in molil:
Jezus. Moj Oče, ako ne more ta kelih mimo iti, ne da ga pijem, zgodi se tvoja volja!

25. KORAL

Kar Bog moj hoče, se zgodi,
njega je volja blaga
vsem tistim, ki so mu zvesti,
on vselej rad pomaga.
Iz vseh nadlog nam dobri Bog
pomaga ljubeznivo.
Kdor zvest mu je, ne vara se,
ga vodi zanesljivo.

26. RECITATIV

Evangelist. In ko se je vrnil, jih je spet našel speče, kajti njih oči so bile dremotne. Pustil jih je in spet odšel in v tretje molil, govoreč iste besede. Nato pride k svojim učencem in jim reče:

Jezus. Spite zdaj in počivajte. Glejte, približala se je ura, v kateri bo Sin človekov izdan v roke grešnikom. Vstanite, pojdimos! Glejte, kateri me bo izdal, se je približal.

Evangelist. Ko je še govoril, glej, je prišel Juda, eden izmed dvanajsterih, in z njim velika množica z meči in koli, od velikih duhovnikov in ljudskih starešin. Njegov izdajalec pa jim je bil dal to znamenje: Kogar bom poljubil,

tern und mit Stangen, von den Hohenpriestern und Ältesten des Volks. Und der Verräter hatte ihnen ein Zeichen gegeben und gesagt: Welchen ich küssem werde, der ist's, den greifet. Und alsbald trat er zum Jesum und sprach: *Judas. Gegrüssset seist du, Rabbi!*

Evangelist. Und küsstete ihn. Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus. Mein Freund, warum bist du kommen?

Evangelist. Da traten sie hinzu und legten die Hände an Jesum und griffen ihn.

27a. DUETI MIT CHOR

So ist mein Jesus nun gefangen.
Lasst ihn, haltet, bindet nicht!
Mond und Licht
Ist vor Schmerzen untergangen,
Weil mein Jesus ist gefangen,
Lasst ihn, haltet, bindet nicht!
Sie führen ihn; er ist gebunden.

27b. CHOR

Sind Blitze, sind Donner in Wolken verschwunden?
Eröffne den feurigen Abgrund, o Hölle,
Zertrümmre, verderbe, verschlinge, zerschelle
Mit plötzlicher Wut
Den falschen Verräter, das mördrische Blut!

28. REZITATIV

Evangelist. Und siehe, einer aus denen, die mit Jesu waren, reckete die Hand aus und schlug des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm ein Ohr ab. Da sprach Jesus zu ihm:

Jesus. Stecke dein Schwert an seinen Ort; denn wer das Schwert nimmt, der soll durchs Schwert umkommen. Oder meinest du, dass ich nicht könnte meinen Vater bitten, dass er mir zuschickte mehr denn zwölf Legion Engel? Wie würde aber die Schrift erfüllt? Es muss also gehen.

Evangelist. Zu der Stund' sprach Jesus zu den Scharen:

Jesus. Ihr seid ausgegangen als zu einem Mörder, mit Schwertem und mit Stangen, mich zu fangen, bin ich doch täglich bei euch gesessen und habe gelehret im Tempel, und ihr habt mich nicht gegriffen. Aber das ist alles geschehen, dass erfüllt würden die Schriften der Propheten.

Evangelist. Da verliesssen ihn alle Jünger und flohen.

29. CHORAL

O Mensch, bewein' dein' Sünde gross,
Darum Christus seins Vaters Schoss
Äussert und kam auf Erden;
Von einer Jungfrau rein und zart,
Für uns er hie geboren ward,
Er wollt' der Mittler werden.
Den Toten er das Leben gab,
Und legt' dabei all' Krankheit ab,
Bis sich die Zeit herdrange,
Dass er für uns geopfert würd',
Trüg' unsrer Sünden schwere Bürd'
Wohl an dem Kreuze lange.

ZWEITER TEIL

30. ARIE MIT CHOR

Ach, nun ist mein Jesus hin!
Wo ist denn dein Freund hingegangen,
O du schönste unter den Weibern?
Ist es möglich, kann ich schauen?
Wo hat sich dein Freund hingewandt?
Ach, mein Lamm in Tigerklauen!
Ach! wo ist mein Jesus hin?
So wollen wir mit dir ihn suchen.
Ach! was soll ich der Seele sagen,
Wenn sie mich wird ängstlich fragen:
Ach! wo ist mein Jesus hin?

31. REZITATIV

Evangelist. Die aber Jesum gegriffen hatten, führten ihn zu dem Hohenpriester Kaiphas, dahin die Schriftgelehrten und Ältesten sich versammelt hatten. Petrus aber folgte ihm nach von ferne bis in den Palast des Hohenpriesters,

52. ARIE

Können Tränen meiner Wangen
Nichts erlangen,
O, so nehmt mein Herz hinein!
Aber lasst es bei den Fluten,
Wenn die Wunden milde bluten
Auch die Opferschale sein!

53a. REZITATIV

Evangelist. Da nahmen die Kriegsknechte des Landpflegers Jesum zu sich in das Richthaus und sammelten über ihn die ganze Schar, und zogen ihn aus und legten ihm einen Purpurmantel an. Und flochten eine Dornenkrone und setzten sie auf sein Haupt, und ein Rohr in seine rechte Hand, und beugeten die Knie vor ihm und spotteten ihn und sprachen:

53b. CHOR

Gegrüsset seist du, Judenkönig!

53c. REZITATIV

Evangelist. Und speieten ihn an und nahmen das Rohr und schlugen damit sein Haupt.

54. CHORAL

O Haupt voll Blut und Wunden,
Voll Schmerz und voller Hohn;
O Haupt, zu Spott gebunden
Mit einer Dornenkron',
O Haupt, sonst schön gezieret
Mit höchster Ehr' und Zier,
Jetzt aber hoch schimpfieret;
Gegrüsset seist Du mir!
Du edles Angesichte,
Dafür sonst schrickt und scheut
Das grosse Weltgewichte,
Wie bist du so bespeit;

52. ARIJA

Če solze na mojih licih
nič ne opravijo,
o, vzemite moje srce!
A naj se odslej potoki,
ki jih rane krvavijo,
v kelih milo stekajo!

53a. RECITATIV

Evangelist. Poglavarjevi vojaki so potem vzeli Jezusa v sodno hišo in zbrali krog njega vso četo. In slekli so ga ter ognili s škrlatnim plaščem; spletni so krono iz trnja in mu jo dali na glavo in trst v njegovo desnico. In poklekovali so pred njim ter ga zasmehovali, govoreč:

53b. ZBOR

Pozdravljen, kralj judovski!

53c. RECITATIV

Evangelist. Opljuvali so ga in mu vzeli trst ter ga bili po glavi.

54. KORAL

O glava v krvi, ranah,
mučena, žaljena,
zlobno zasmehovana
in s trnjem kronana!
O glava, ki si vredna
kraljevskih kron, časti,
skesano srce moje
naj vredno te časti.
O častivredno lice,
pred katerim se tresejo in trepetajo
sile narave,
zakaj si tako opljuvano,

Wie bist du so erbleichtet!
Wer hat dein Augenlicht,
Dem sonst kein Licht nicht gleichet,
So schändlich zugericht'?

55. REZITATIV

Evangelist. Und da sie ihn verspottet hatten, zogen sie ihm den Mantel aus und zogen ihm seine Kleider an, und führten ihn hin, dass sie ihn kreuzigten. Und indem sie hinaus gingen, fanden sie einen Menschen von Kyrene, mit Namen Simon; den zwangen sie, dass er ihm sein Kreuz trug.

56. REZITATIV

Ja freilich will in uns das Fleisch und Blut
Zum Kreuz gezwungen sein;
Je mehr es unsrer Seele gut,
Je herber geht es ein.

57. ARIE

Komm, süßes Kreuz, so will ich sagen,
Mein Jesu, gib es immer her!
Wird mir mein Leiden einst zu schwer,
So hilf du mir es selber tragen.

58a. REZITATIV

Evangelist. Und da sie an die Stätte kamen mit Namen Golgatha, da ist verdeutschet Schädelstätt', gaben sie ihm Essig zu trinken mit Gallen verringhet; und da er's schmeckete, wollte er's nicht trinken. Da sie ihn aber gekreuziget hatten, teilten sie seine Kleider und w提醒n das Los darum; auf dass erfüllt würde, das gesagt ist durch den Propheten: Sie haben meine Kleider unter sich geteilet, und über mein Gewand haben sie das Los geworfen. Und sie sassen allda und hüteten sein. Und oben zu seinen Häupten hefteten sie die Ursach seines Todes beschrieben, nämlich: Dies ist Jesus, der Jüden König. Und da wurden zweien Mörder mit ihm gekreuziget, einer zur Rechten und einer zur Linken. Die aber vorübergingen, lästerten ihn und schüttelten ihre Köpfe und sprachen:

58b. ZBOR

Zbor. Ti, ki podiraš tempelj in ga v treh dneh postavljaš, reši sam sebe! Če si Sin Božji, stopi s križa!

58c. RECITATIV

Evangelist. Enako so se mu posmehovali tudi veliki duhovniki s pismouki in starešinami in so govorili:

58d. ZBOR

Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati. Če je Izraelov kralj, naj stopi zdaj s križa in bomo vanj verovali.
Zaupal je v Boga, naj ga zdaj otme, če mu dobro hoče, saj je rekел: Sin božji sem.

58e. RECITATIV

Evangelist. Prav tako sta ga sramotila tudi razbojnika, ki sta bila z njim križana.

59. RECITATIV

Oh, Golgota, nesrečna Golgota!
Kralj slave v sramoti tu umira,
blagoslov in rešitelj sveta
je kot zločinec pribit na križ.
Stvarniku neba in zemlje
so vzeli tla in zrak.
Nedolžni tu umira kot grešnik,
to teži mojo dušo.
Oh, Golgota, nesrečna Golgota!

60. ARIJA Z ZBOROM

Solist. Glej, Jezus je razprl roke,
da bi nas objel.

Pridite!

Zbor. Kam?

Solist. V Jezusovem objemu

Sucht Erlösung, nehmt Erbarmen,

Suchet!

Chor. Wo?

Solo. In Jesu Armen.

Lebet, sterbet, ruhet hier,

Ihr verlass'nen Küchlein ihr,

Bleibet!

Chor. Wo?

Solo. In Jesu Armen.

61a. REZITATIV

Evangelist. Un von der sechsten Stunde an ward eine Finsternis über das ganze Land, bis zu der neunten Stunde.

Und um die neunte Stunde schrie Jesus laut und sprach:

Jesus. Eli, Eli, lama asabthani!

Evangelist. Das ist: Mein Gott, mein Gott, warum hast du mich verlassen! Etliche aber, die da standen, da sie das höreten, sprachen sie:

61b. CHOR

Der rufet den Elias.

61c. REZITATIV

Evangelist. Und bald lief einer unter ihnen, nahm einen Schwamm und füllte ihn mit Essig, und steckete ihn auf ein Rohr und tränkte ihn. Die andern aber sprachen:

61d. CHOR

Halt! lass sehen, ob Elias komme und ihm helfe?

61e. REZITATIV

Evangelist. Aber Jesus schrie abermal laut und verschied.

Der Friedensschluss ist nun mit Gott gemacht,
Denn Jesus hat sein Kreuz vollbracht.
Sein Leichnam kommt zur Ruh,
Ach! liebe Seele, bitte du,
Geh, lasse dir den toten Jesum schenken,
O heilsames, o kostlich's Angedenken!

65. ARIE

Mache dich, mein Herze, rein,
ich will Jesum selbst begraben.
Denn er soll nunmehr in mir
Für und für
Seine süsse Ruhe haben.
Welt, geh aus, lass Jesum ein!

66a. REZITATIV

Evangelist. Und Joseph nahm den Leib und wickelte ihn in ein rein Leinwand und legte ihn in sein eigen neu' Grab, welches er hatte lassen in einen Fels hauen; und wälzte einen grossen Stein vor die Tür des Grabes und ging davon. Es war aber allda Maria Magdalena und die andere Maria, die satzten sich gegen das Grab. Des andern Tages, der da folget nach dem Rüsttage, kamen die Hohenpriester und Pharisäer sämtlich zu Pilato und sprachen:

66b. CHOR

Herr, wir haben gedacht, dass dieser Verführer sprach, da er noch lebete: Ich will nach dreien Tagen wieder auferstehen. Darum befiehl, dass man das Grab verwahre bis an den dritten Tag, auf dass nicht seine Jünger kommen und stehlen ihn und sagen zu dem Volk: Er ist auferstanden von den Toten; und werde der letzte Betrug ärger, denn der erste.

66c. REZITATIV

Evangelist. Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus. Da habt ihr die Hüter; gehet hin und verwahret's, wie ihr's wisset!

Evangelist. Sie gingen hin und verwahrten das Grab mit Hütern, und versiegelten den Stein.

Premirje z Bogom je storjeno,
na križu Jagnje umorjeno.
Mir truplo je našlo.
O ljuba duša, sprosi to,
da mrtvega ti Jezusa zrocijo.
O dragoceni, čudovit spominek!

65. ARIJA

Srce, zdaj očisti se,
sam bom Jezusa pokopal,
Jezus v meni naj poslej
kar naprej
sladki pokoj vziva.
Svet, ven! Jezus vstopi naj!

66a. RECITATIV

Evangelist. In Jožef je telo vzel, zavil v čisto tančico in ga položil v svoj novi grob, ki ga je bil vsekal v skalo. Potem je zavalil velik kamen k vhodu v grob in odšel. Bili pa sta tam Marija Magdalena in druga Marija in sta sedeli nasproti grobu. Drugi dan, to je po pripravljanju, so se zbrali veliki duhovniki in farizeji pri Pilatu in so govorili:

66b. ZBOR

Gospod, spomnili smo se, da je oni zapeljivec, ko je bil še živ, rekel: Čez tri dni bom vstal. Ukaži torej, naj se grob zavaruje do tretjega dne, da morda ne pridejo njegovi učenci, ga ukradejo in poreko ljudstvu: Vstal je od mrtvih. In zadnja prevara bi bila hujša od prve.

66c. RECITATIV

Evangelist. Pilat jim je rekel:

Pilat. Imate stražo. Pojdite in zavarujte, kakor veste!

Evangelist. Oni so šli, kamen zapečatili in grob zavarovali s stražo.

Baročni orkester L'Orfeo

V zadnjih dveh desetletjih se je Baročni orkester L'Orfeo povzpel med najpomebnejše izvajalce stare glasbe. Kot so zapisali v časopisu Neue Zürcher Zeitung, se orkester pod vodstvom ustanoviteljice Michi Gaigg ponaša z edinstvenostjo, kar ga bistveno loči od drugih, globaliziranih uniformiranoosti. To značilnost dosegajo z zelo raznolikimi glasbenimi sinergijami in z živahnim pristopom, občutkom za kontinuiteto, dobro mero dinamike znotraj zasedbe ter veliko zvedavosti. S takšno kombinacijo vodja orkestra Michi Gaigg ustvarja nove zgodbe, ki so barvite, čutne in temperamentne. Prav v letošnjem letu ta avstrijski orkester praznuje 20 let delovanja.

L'Orfeo je doslej izvedel nekatere svetovne premiere, za svoje posnetke pa so prejeli številne nagrade, med njimi nagrade revij BBC Music Magazine, Diapason, Gramophone, Pizzicato, Le Monde de la Musique, Fono Forum, nagrada avstrijskega radia Pasticcio ter prestižno nagrado Echo. Ves čas pa lahko Baročni orkester L'Orfeo spremljamo tudi kot operni orkester.

Michi Gaigg, dirigentka

Na avstrijsko dirigentko Michi Gaigg je med študijem violine na salzburškem Mozarteumu močno vplival Nikolaus Harnoncourt, zaradi česar je nadaljevala s študijem baročne violine pri Ingrid Seifert in Sigiswaldu Kuijkenu. Bila je članica mednarodno priznanih zasedb ter sodelovala z glasbeniki, kot so Frans Brüggen, Alan Curtis, Christopher Hogwood, René Jacobs, Ton Koopman in Hermann Max. Leta 1983 je ustanovila Baročni orkester L'Arpa Festante München, ki ga je do leta 1995 tudi vodila.

Nato je leta 1996 skupaj z oboistko Carin van Heerden ustanovila Baročni orkester L'Orfeo. Pod njenim vod-

stvom je orkester postal eden vodilnih izvajalcev stare glasbe na zgodovinsko ustrezen način, za svoje posnetke pa so prejeli tudi številne nagrade in priznanja. Zmeraj pomembnejši pa postajajo predvsem posnetki oper in oratorijev iz 18. ter 19. stoletja.

Leta 2003 je Michi Gaigg postala umetniški vodja festivala donauFESTWOCHE in Strudengauu, festivala za zgodnjo in sodobno glasbo. Za svoje delovanje pa je prejela veliko nagrado za izvedbo ter medaljo za kulturne dosežke dežele Gornje Avstrije.

Collegium Vocale Salzburg

Leta 1987 je Collegium Vocale Salzburg ustanovil Albert Hartinger. Zasedba se je posvetila izvajanju sakralne in posvetne vokalne glasbe kot tudi vokalno-instrumentalne glasbe. Doslej so nastopili z Akademijo za staro glasbo iz Berlina, Baročnim ansamblom iz Limogesa,

Orkestrom Mozarteum iz Salzburga, z ansamblji Musica Sacraprofana, La Divina Armonia iz Milana, Musica Antiqua iz Kölna ter z Baročnim orkestrom L'Orfeo pod vodstvom dirigentov, med katerimi so Christophe Coin, Lorenzo Ghielmi, Jaap ter Linden, Leopold Hager, Anthony Spiri, Sigiswald Kuijken, Reinhard Goebel in Michi Gaigg.

Poleg številnih uspešnih koncertov v Salzburgu so nastopili tudi na mnogih drugih najpomembnejših avstrijskih ter tujih koncertnih prizoriščih (Schauspielhaus Berlin, Beethovenov festival Bonn, Glasbeno poletje Stauffener, Thürinški Bachov festival Weimar, Concertgebouw, festival »Oudemuzieck« Utrecht, Cuenca, Amsterdam in Milano) ter sodelovali pri številnih radijskih in televizijskih posnetkih.

Ulrike Hofbauer, soprano

Ulrike Hofbauer je študirala petje v Wurzburgu, Salzburgu in v Baslu na šoli Schola Cantorum Basiliensis. Kot solistka je med drugim nastopila z zasedbami Singer Pur, Collegium Vocale Gent, L'Arpeggiata, La Chapelle Rhénane, Baročni orkester L'Orfeo in Cantus Cölln pod taktirko dirigentov, kot so Andrew Parrott, Philippe Herreweghe, Christina Pluhar, Andrea Marcon, Gustav Leonhardt, Manfred Cordes,

Hans-Christoph Rademann in Jörg-Andreas Bötticher. Njena vsestranskost je dokumentirana na precejšnjem številu posnetkov. Poleg tega redno nastopa v opernih gledališčih v Baslu in Bernu ter na bostonskem Festivalu stare glasbe.

Vodi svoj baročni ansambel savādi ..., s katerim je prejela tudi nagrado na tekmovanju stare glasbe v Yorku leta 2003 ter tudi nagrado Van Wassenaer Concours v Haagu leta 2004. S svojim na novo ustanovljenim ansamblom &cetera vodi večje projekte. Njihov prvi CD je bil nedavno nominiran za nagrado nemških kritikov. Ulrike je profesorica baročnega petja na Mozarteumu v Salzburgu.

Margot Oitzinger, mezzosoprano

Margot Oitzinger je študirala petje na graški Univerzi za umetnost ter sodelovala v številnih mojstrskih tečajih z Emmo Kirkby in Petrom Kooijem. Je dobitnica Mednarodne nagrade Johann Sebastian Bach v

Leipzigu 2008 ter na Mednarodnem tekmovanju baročnega petja v Chimayu v Belgiji leta 2006. Kot solistka je sodelovala z ansamblji, kot so Vocale Gent, Bach Collegium Japan, Il Gardellino, Concerto Copenhagen, Baročni orkester L'Orfeo, Bach Consort, Le Concert Lorrain, Dunedin Consort, sette voci in mnogi drugi.

Njen repertoar vključuje vloge altov v mnogih oratorijih, kantatah in operah, predvsem baročnih ter tudi klasičnih in sodobnih. Nastopila je na mednarodnih festivalih, kot so Crete Senesi (Philippe Herreweghe), Bachfest Leipzig (Peter Neumann, Hermann Max), Festival stare glasbe Utrecht (Masaaki Suzuki, Lorenzo Ghielmi), Glasbeni festival Bremen, Schützfest Dresden, Bachfest Salzburg, Händlov festival Halle, Glasbeni festival Chaise Dieu ter Styriarte.

Snemala je pri založbah Deutsche Harmonia Mundi, Linn records, Querstand, the J. S. Bach-Stiftung, CPO, PHI in Challenge records.

Virgil Hartinger, tenor

Kritiki cenijo njegovo naravno in izrazno muzikalnost ter njegovo toplo in zvenečo barvo glasu. Njegov repertoar oratorijev obsega široko paketo vlog, vse od

Evangelistov v Bachovih oratorijih do Verdijevega *Renkijema*, prav tako širok pa je njegov operni repertoar. Sodeloval je z dirigenti, kot so Helmut Müller-Brühl, Helmuth Froschauer, Konrad Junghänel, Peter Neumann, Paul O'Dette, Reinhard Goebel, Christophe Coin, Roy Goodman, Ton Koopman, Sigiswald Kuijken, Riccardo Chailly, Nicholas McGegan, Jacek Kapczyk, Ivor Bolton in Thomas Hengelbrock.

Redno nastopa na mnogih prestižnih festivalih ter koncertnih prizoriščih, kot so: Salzburški festival, Händlov festival v Göttingenu in Halleju, Beethovenov festival v Bonnu, koncertne hiše v Berlinu, Dortmundu in na Dunaju, Folle Journée, Festival Gent, Filharmonija Köln in Essen, Tonhalle Düsseldorf, Gledališče Elizejskih poljan, Chapelle Royale Versailles, Festspielhaus Baden-Baden, Opera Semper Dresden, Tonhalle Zürich, Barbican London, Gewandhaus Leipzig in dvorana Carnegie.

Markus Volpert, bas

Markus Volpert je študiral v Grazu in Baslu. Študij petja je izpopolnil kot član Züriškega opernega studia ter v mojstrskih tečajih pri Seni Jurinac, Elisabeth Schwarzkopf, Christi Ludwig in Thomasu Quasthoffu kot tudi pri Horstu Günterju.

Prejel je številne nagrade na tekmovanjih, med drugim na Bachovem tekmovanju v Leipzigu, na Nemškem glasbenem tekmovanju v Berlinu, na Schubertovem v Grazu, na tekmovanju Anneliese Rothenberger ter Francíško Viñas v Barceloni, redno pa prejema povabila na najpomembnejše festivale Srednje Evrope.

Volpert je kot koncertni pevec pridobil veliko izkušenj s sodelovanjem s priznanimi dirigenti, kot so Marcus Bosch, Michel Corboz, Michi Gaigg, René Jacobs, James Judd, Sigiswald Kuijken, Rudolf Lutz, Andrés Orozco-Estrada, Hans-Christoph Rademann, Martin Turnovský

in Ralf Weikert. Nastopil je z izbranimi baročnimi ansambli, med njimi so Akademija za staro glasbo Berlin, baročni orkester Capriccio, Concerto Köln, baročna orkestra L'Orfeo ter Freiburg, obenem pa tudi z mnogimi filharmoničnimi in simfoničnimi orkestri. Pel je tudi v opernih hišah v Zürichu, Baslu in Magdeburgu, na festivalu v Ludwigsburgu ter večkrat v gledališčih produkcijah.

Njegov širok repertoar je posnet na vrsti radijskih posnetkov in zapisih na CD-jih in DVD-jih.

Stefan Zenkl, bas

Stefan Zenkl je študij pričel na Dunajski univerzi za glasbo, diplomiral pa na Konservatoriju za glasbo v Baslu. Je nagrjenec salzburškega Mozarteuma ter polfinalist na tekmovanju ARD v Münchnu.

V sezoni 2004/05 je bil član Züriške opere v prestižnem Mendarodnem opernem studiu. Takoj po tem je sledil angažma v ansamblu Državne opere v Hannovru (2006–2010), kjer je debitiral z zares raznovrstnim repertoarjem.

V sezoni 2011/12 je kot član Državne opere Kassel debitiral v novih produkcijsih še kot Guglielmo (*Così fan tutte*) in Wolfram (*Tannhäuser*). Leta 2010 je igral Papagena (*Čarobna piščal*) na priznanem Opernem festivalu v avstrijskem mestu St. Margarethen. Nedavno je prejel povabilo Stuttgartske filharmonikev in Opernega festivala iz Heidenheima za vlogo Silvia (*Glumači*). V pretekli sezoni se je Stefan Zenkl vrnil v Avstrijo in se pridružil Operni hiši v Celovcu, kjer je odigral svoje najpomembnejše vloge: Papageno (*Čarobna piščal*), Silvio (*Glumači*) in Dr. Falke (*Netopir*).

Razstava 70 glasbenih biserov

70 let mariborske Koncertne poslovalnice in njenih 2394 glasbenih dogodkov s 1256 solisti in 497 dirigenti; 1047 komornih, 663 orkestrskih, 202 vokalna koncerta, 318 predstav in koncertov za mlade, 81 jazz koncertov in celo plesne predstave ter 2 operi in 1 opereta naj ne ostane samo neotipljiva statistika. Te zares impresivne številke in marsikatero zgodbo, ki se skriva za njimi, bomo prihodnji mesec pretopili v **razstavo** in tudi tako pospremili častitljivo obletnico Koncertne poslovalnice Narodnega doma Maribor.

Zato vas vabimo na otvoritev in ogled razstave, ki bo **19. aprila 2016 ob 19.00** v preddverju dvorane Union (na dan 5. komornega koncerta sezone), ki vas bo popeljala skozi 70 izbranih biserov bogate glasbene zgodovine naše koncertne poslovalnice.

Lepih presenečenj še nikakor ni konec!

Obletnice in pomembne dogodke najraje slavimo z našimi zvestimi obiskovalci; zato smo za naše drage abonente pripravili posebno presenečenje. Med vsemi abonentimi Orkestrskega in Komornega cikla bomo v mesecu aprilu izžrebalni srečneža oziroma srečnico, ki ga bomo z Agencijo M v mesecu avgustu peljali na **dvodnevni izlet v Verono** in med drugim obiskali tamkajšnjo Areno, kjer si bo nagrajenec lahko ogledal opero Carmen.

◆ NARODNI DOM MARIBOR ◆

KONCERTNA 70
POSLOVALNICA

SEZONA 2015/2016

Z velikim veseljem napovedujemo

19. april 2016 ob 19.30
Dvorana Union, Maribor
5. abonmajske koncert Komornega cikla in za izven
NATALIE CLEIN, violončelo
CHRISTIAN IHLE HADLAND, klavir
Spored: C. Debussy, G. Kurtág, B. Britten, Z. Kodály, S. Prokofjev

Slavnostni koncert ob 70. obletnici delovanja Koncertne poslovalnice

10. junij 2016 ob 19.30
Dvorana Union, Maribor
5. abonmajske koncert Orkestrskega cikla in za izven
SIMFONIČNI ORKESTER SNG MARIBOR
Dirigent: **Marko Letonja**
Solisti: **Bernarda Bobro**, sopran, **Jože Kotar**, klarinet, **Andrej Petrač**, violončelo
Spored: J. Brahms, F. Schubert, V. Žuraj, M. Ravel, B. Šipuš, F. Liszt

Informacijska pisarna Narodnega doma Maribor: vsak delavnik od 10.00 do 17.00, v soboto od 9.00 do 12.00 ter uro pred vsako prireditvijo. **Dvorana Union:** uro pred vsako prireditvijo. • (02) 229 40 11, 229 40 50, 031 479 000, 040 744 122 • vstopnice@nd-mb.si • <http://nd-mb.kupikarto.si/> • Naklada: 250 izvodov • Brezplačen izvod

Program je omogočila Mestna občina Maribor. Koncert je podprtjo Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.
www.nd-mb.si

VEČER
RADIO CITY

Si **RADIO SI**
Medijski pokrovitelj